

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyom-
dájában vetetnek fel.

Felölős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legujabb hirei.

Budapest, augusztus 6. Hivatalos
jelentés.

A besszarábiai határon és a Szereth torkolattól keletre az oroszok tegnap megismételték heves elentámadásait. Az ellenséget mindenütt visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedett. A Szereth harcra vonalon és Brodytól keletre és Dubnótól nyugatra levő vonalainkon a harci tevékenység előző napok erős küzdelmeihez képest némileg alábbhagyott. Tarnopol környékén egy elsáncolt helységet az oroszoktól elragatunk. A Lucktól keletre előrenyomuló csapataink Olykától északra a legnehezebb viszonyok között támadásban áthaladtak a posványos és az elárasztott Putilowka lapályon. A felső Jasiolda mentén küzdő cs. és kir. haderő kivetette az ellenséget a folyótól délre levő legutolsó elsáncolt állásaiból is és több helyen elérte az északi partot.

Az olasz hadszíntér.

Az olaszok tegnap a tenger melléki harcra vonalon és Karintiában általában nem fejtettek ki tevékenységet. Kreuzberg Sattel területén elenben Innichentől délnyugatra hosszabb szünet után heves ágyuharcot kezdtek és ott több ponton megkísérelték állásaink megközelítését. Gyalogsági harcra eddig nem került sor.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Miniszterelnök sajtóosztálya.

Berlin, szeptember 3. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadseregportja:
A keleti tengertől a Grodnótól keletre

fekvő vidékén a helyzet változatlan. A jobbszárny Lunnonál a Nyemen felé és Wolkowiesktől északra a Ross-szakasz felé közeledik. Lipót bajor herceg tábornagy hadseregportja: A hadseregport ellenséges hatvédekkel folytatott harcokban előrenyomult és már átlépte a Wolkowiesktől délre a Ross szakaszt. A Pruzanától északkeletre levő Smolonica melletti mocsárszorosokat is leküzdötték. Mackensen tábornagy hadseregportja: A támadás továbbra is előre halad.

Legfőbb hadvezetőség.
Miniszterelnöks. sajtóoszt.

Magyar-osztrák barátság.

Baja, szept. 7.

A nagy világháboru, a mely ránk és a monarchia másik államára sodort arra tanította a monarchia mindkét államának nemzeteit, hogy egymásra vannak utalva. A közös veszély, közös életharc nagy erőpróbája megmutatta, hogy a pragmatika sánkióban lefektetett közös védelem kötelezése a monarchia mindkét államának népeiben ott ál a lelkek mélyén, és a szükség percében dadalmasan érvényesül.

Hívén és szívesen teljesítette hazánk a közös védelem kötelezettségét a multban, és még akkor is késznek nyilatkozott e köteletség teljesítésére, a mikor a háboru, a mely a közös védelmet kívánta, nem volt népszerű.

Mennyivel inkább fokozottabban és a nemzet összes energiájának megfeszítésével, önfeláldozóan teljesíti a magyar nemzet most ebben a nagy világháboruban a közös védelmi kötelezettségét a mikor ellenségeink hódító szándékkal támadtak meg minket és a velünk szövetséges Ausztriát.

Az egymásra utaltságnak és a közös védelmi kötelezettségnek tudatából és szükségességeiből fakadnak azok az érzelmek, a melyek a monarchia mindkét államának népeit politikai és gazdasági téren egymáshoz közelebb hozzák

és a multból fenmaradt éles ellentéteket és félreértéseket eloszlatni hivatva lesznek.

Az egész magyar nemzet érzelmeinél és érdekeinél fogva készségesen és bizalommal óhajtja a barátságos viszonyt Ausztriával, és reméli és várja, hogy az osztrákok jövődö magatartásával lehetővé fogják tenni a barátságos viszony fenntartását.

Örömmel láttuk az iment Bécsben lefolyt ünnepek során, hogy politikai és gazdasági téren a békés kiegyenlítésnek érzete emelkedett érvényre odaát, oly kiegyenlítése, a mely mindkét fél megnyugtatására eszközöltessék. Ily kiegyenlítésnek alapján azonban csak a kölcsönös bizalom lehet.

Ha ez a gondolat odaát a népek lelkében mély gyökeret ver, akkor a a háboru győzelmese befejezése után bekövetkezik a béke nemcsak az ellenségekkel, — hanem az osztrák jóbarátokkal és bajtársakkal is.

Gyermek ünnepély és bűvész előadás.

Vasárnap délután 4 orakor a Preimayer vendéglőjében Alexander M. bűvész különféle gyermek játékkal bűvész előadással és tombolával egybekötött gyermek ünnepélyt rendezett. Már kora délután csapatostól vountak fel szép fehér ruhában öltözött gyermekel hozzátartozóikkal és az előadás iránt az érdeklődés oly nagy volt, hogy fél 4 órára már a vendéglő összes helyisége megteltek a kíváncsiak tömegével.

Az előkészület még nagyban folyt amikor a kis kíváncsiak egyre türelmetlenül várták az érdekesnek ígérkező előadás és játékok megkezdését.

Talán száznál és több üde, fiatal, ártatlan gyermek jelent meg.

Mindnyájan édesek, kedvesek és elevenek voltak és kíváncsián lestek, hogy mikor hallják már a rendező-bűvésztől az előadás megkezdésének kihirdetését. Egy-egy idősebb gyermek, még előadás előtt konkurense is lett a rendezőnek, amennyiben kisebb bűvészi mutatványokkal mulattatta körülötte álló társait.

Pontban négy orakor a bűvész az emelvényre lépett és csengettyű rázással jelezte az előadás megkezdését.

A nagy zugás. zaj egyszerre megszűnt, szép csendben, mintha csak az iskolába le-

tek volna, oly türelmesen várták az első mutatványt.

A bűvész igen sok és tisztán kézügyességen alapuló bűvészi mutatványokat adott elő.

A sok mutatvány közül különösen kettő: egy csomó tojásnak és néhány legyezőnek a hirtelen és észrevétlenül való eltüntetése tetszett nagyon a kis gyermekeknek. Haláljukat a bűvész iránt, nagy tapsolással rőták le.

Ezt követte néhány kedves gyermek játék, majd a tombola — a mely különösen azoknak akik csinos játék, tárgyát nyertek — nagy örömet okozott.

Az előadás legérdekesebb réne a szépségverseny volt.

Erre valamennyien nagyon készültek. Mindegyiknek volt valami igazítani valója kis ruháján, szallagján vagy haján. Szépen sorjában vonultak fel a gyermekek kert helyiségében, és alig hogy elhelyezkedtek, a hirtelen kerekedett zivatar és eső miatt a szépség versenyt nem lehetett megtartani. A gyermekek az előadásról jókedvűen távoztak, s csupán az elmaradt cukoreső miatt sópánkodott, és elégedetlenkedett némelyik.

Ezzel kapcsolatban felvetjük azt az eszmét, hogy most amikor már az iskolák újra megkezdődtek időszertü volna már most egy az ószre vagy esetleg a tél elejére előadanló gyermek előadás előkészítésével foglalkozni.

Minden osztályban találunk ügyes és az előadásra alkalmas tanulókat, akik erre birton jó kedvel vállalkoznának.

Igy a bajai gyermekek is kifogják venni részüket a nagy idők okozta sebek gyógyításainak uemes munkájában, és az előadás jövedelmét a vak katonák és a hadiárvak enyhítésére lehetne fordítani.

Az eszme megvalósítóinak, nagy örömiük telne benne, mert nem csupán a társadalom erkölcsi elismerését és haláját vivják ki, hanem bizton számíthatunk, hogy anyagi szempontból is elérik a kitűzött célt.

H I R E K.

Vaszary Kolos halála.

A béke apostola hazájának hűséges fia, egy hosszú élet megpróbáltatásai után ravatalán pihen a balaton füredi kapinájában. Keszthely, Vaszori szülővárosa, nagy fiának elhunyt alkalmából külön gyászjelentést adott ki, koszorút helyez ravatabára és emléket jegyzőkönyben örökíti meg. A balatonfüredi beszentelésen a város képviselő testülete küldöttségileg képviselteti magát. Az elhunyt bibornokot, aki szerzetesből lett hatalmas kardinálissá és hercegprimássa, Keszthelyen helyezik örök nyugovóra.

— **A tanulók száma a gimnáziumban.** A f. hó 1-én, 2-án és 3-án megtartott beirások alkalmával a bajai főgimnáziumba. Összesen 335 tanuló iratkozott be és pedig 310 nyilvános és 25 magántanuló.

— **Katonai előleptetés.** Értesülésünk szerint Öfelsége a király Csermák Ferenczet a cs. és kir. 3-ik bosnyák gyalogezred századosát örnagygyá léptete elő. A kiválóan képzett és már két ízben is megsebesült és Öfelsége által többször kitüntetett hős katoná-

tiszt, a hősi halált halt Csermák Mihály uszoki hős dandár parancsnok testvér öcse, nekünk kedves földünk, kinek előleptetésért mi is gratulálunk.

— **Megnyitási ünnepély és bucsuztatás.** Az izr. elemi és polgári leányiskolák idei tanévének megnyitási ünnepélyét vasárnap reggel tartották meg az iskola dísztermében. Az ünnepély keretében bucsuztatták a 35 évi tanári működése után nyugalomba vonuló Szántó Ede polg. isk. tanárt, aki az izr. hitközség által fentartott intézetnél lankadatlan szorgalommal és lelkiismeretes kötelesség tudással 25 éven keresztül végezte a tanítás és nevelés nehéz és fárasztó munkáját és most csakis szembaja miatt vonult a jól kiérdemült nyugalomba. Az izr. iskola egy értékes tanerőt és az átlagon felülemelkedett széles látkörű tanferfiut veszít el távoztával. Az ünnepélyt Rosenfeld helyettes rabbi, egy szép imával vazette be, amelynek elhangzása után Kun Lajos polg. isk. tanár mondotta el a tanévet megnyitó beszédét. A nyugalomba vóló tanárhoz az izr. iskolaszék nevében Hesser Gyula iskolaszéki elnök, a tanító-terület nevében Erdős Jakab isk. igazgató intéztek formás bucsuztató beszédeket, amelyekre a bucsuzó tanár az ünnepi hangulathoz simuló, nívós beszéddel válaszolt. A köztetszést keltett bucsuzó beszéd befejeztével az ünneplő közönség a nyugalomba vonuló tanárt meleg ovációkban részesítette. A szép ünnepély a „Hymnus“ elénekülésével nyert befejezést.

— **Az állami elemi népiskolákban a f. tanévi beirásokat** szeptember hó 9., 10. és 11-én d. e. 8—11-ig, d. u. 2—4 ig tartják olyképpen, hogy a belvárosi isk. tanulókat a volt ref. iskolahelyiségében; a kiscsávolyi és katonavárosi tanköteleseket a malom-utcai új iskolában; a józsefvárosi iskolai tanköteleseket a Flórián-utca 52. sz. helyiségében; a szállás- és homokvárosiakat pedig a homokvárosi iskola helyiségében veszik fel. Az V. és VI. osztályu fiu és leány tankötelesek a belvárosi iskolahelyiségben jelentkeznek fölvetélre. A jelentkező tanulók értesítőkönyvecskéjüket és oltási bizonyítványukat kötelesek felmutatni. A felvételnél 50 fil. felvételi és 30 fillér értesítődíj fizetendő. 12-én ünnepélyes istentisztelettel megnyitjuk az új iskolaévet; 13-án pedig megkezdjük a rendes tanítást. Felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy a késő iratkozással járó rendzavarás elkerülése céljából pontosan a beírásra kitűzött időben jelentkezzenek. Igazgatóság,

— **Bűvész előadás.** Szombaton délután a bajai tanító-képző intézetben elhelyezett vörös kereszt kórházban bűvész előadás volt. Az előadáson, a melyet a kórház figyelmes vezetősége rendezett a kórházban elhehezett beteg katonák szórakoztatására, még más kórházak üdülő betegei is résztvettek. A beteg katonák az előadáson kellemesen szorakoztak és onnan jókedvűen távoztak.

— **Szentistváni kolera.** Szentistván községét Pest vármegye alispánja az ázsiai kolera szorványos fellépése miatt zár alá helyezte. Hogy a kolerát hozzánkben hurcolhassák a rendőrkapitányság újabb szigorú rendszabályokat alkalmazott, melyekből kiemeljük a következőket: A zár aláhelyezés folytán tilos Bajaszentistván községből élelmiszert, ruhaneműt s minden olyan tárgyat, mely a kolera terjesztésére alkalmas behozni. Habár

ezen tilalom keresztülvitele végett mind Bajaszentistván község előljárósága, mind pedig a bajai rendőrkapitányság minden eszközt felhasznál, mégis nincs kizárva, hogy egyesek a hatóság intézkedéseit kijátszva, élelmiszert csempésznek a városba. Minthogy pedig a fertőzött községből behozott élelmiszert a kolera behurcolására igen alkalmas, saját érdekében figyelmezteti a város lakosságát, hogy bajaszentistváni gyénektől semmi szín alatt ne vegyen, s ha oly eset jut tudomására, hogy bajaszentistváni egyén Bajára élelmiszert hoz be, kötelességének tartsa az illető ellen a feljelentést a rendőrhatalóságnál megtenni.

— **A hős örvezető.** Szabadkáról jelentik: Kovács Simon szabadkai 86-os örvezető, amikor az orosz túlerő elől csapata visszavonult, 30 emberrel s egy gépfegyverrel elrejtőzött a cserjések közt, ahonnan sortűzert adott az oroszokra, akik megfutámodtak. Kovács üldözőbe vette őket, 400 oroszot foglyúl ejtett és sok municiot zsákmányolt. Kovácsot hős tetteért a harcteren tizedessé leptették elő és a vitézségi ezüst éremel tüntettek ki.

— **Nők a katonai irodákban.** Hadügyminiszterium legutobb rendeletet küldött a katonai hatóságokhoz, hogy a katonai irodákban alkalmazott segédszolgálatos tisztok és altisztek helyét a lehetőség szerint nőekkel töltsék be, megfelelő napidíj mellett. Az állások betöltésénél katonatisztek és altisztek özvegyeit és árvaikat kell elsősorban figyelembe venni. Ahol ez a helyettesítés nem lehetséges, a most szolgálatban levő ilyen tisztéket és altiszteket a majd bevonuló 43—50 éves tisztokkal és altisztekekkel váltják fel.

— **A közlelmezés és állattartás céljaira szolgáló gabonavásárlás határidejének meghosszabbítása.** A kormány a törvényhatóságoknak és közintézeteknek közlelmezés és állattartás céljaira szolgáló gabonamennyiség bevásárlására szeptember 15-ig adott időt. Előrelátható volt, hogy eddik a határidőig bajos lesz a törvényhatóságoknak, ipartepeknek, közintézeteknek, amelyeket a kormány gabonavásárlásra feljogosított, biztosítani a gabonaszükségletet. A kormány is belátta a határidő rövidségét s Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter rendeletet tett közzé, amely szerint a közvetlen gabonavásárlásra engedélyt nyert vármegyei és városi törvényhatóságok, valamint rendezett tanácsu városok az 1915. évi október hó 31. napjáig bezárólag, nagyobb ipartepek, közlekedési és egyéb vállalatok, fogyasztási szövetkezetek, menhelyek, internátusok, kórházak, gyógy-, büntető és javító-, nevelő és egyéb közintézetek pedig szintén 1915. évi október hó 15. napjáig bezárólag vásárolhatják be a részükre engedélyezett gabonamennyiségeket.

— **Keveebb lesz őszre a pálinkafőző.** A m. kir. honvédelmi miniszter elrendelte, a pálinkafőző kis üstöknek katonai célokra leendő igénybe vételét. E rendeletnek megfelelően Erdélyi Gyula h. polgármester intézkedésére nálunk kilenc pálinkafőző teljes lepároló készülékét összes rézalkatrészeivel együtt széjjel szedték és elküldték a Pest-vármegyei főmátvételi bizottságnak Budapestre. Nem kell azonban megjedni sem a szőlősgazdáknak, sem pedig a pálinkát kedvelő fogyasztó közönségnek, mert még marad két pálinkafőző városunkban, aki kis-üstjével a közönség rendelkezésére áll.

19776. kig. sz. 1015.

Árlejtesi hirdetés.

Az irodaszükségletek szállításának biztosítása végett a városi gazdasági hivatalnál 1915. évi szeptember 12-ik-ján d. e. 9 órakor árlejtes fog tartatni alulirotnál betekintheő feltételek mellett.

Baja, 1915. szeptember hó 4-én.

Weisz Nándor, tanácsnok.

19029/915. kig. szám.

Árlejtesi hirdetés.

A városháza, a városi zálogintézet, közbiztonsági hordójelző hivatal és szegényház folyó évi kőolaj szükségletének biztosítása végett **folyó évi szeptember hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor** árlejtes fog tartatni alulirotnál betekintheő feltételek mellett.

Baja, 1915. szeptember hó 4.

Weisz Nándor, tanácsnok.

245/erdm. 1915. sz.

Feladési hirdetés.

A kalocsai érsekség folyó évi erdővágásainak eladása, valamint az irtásföldek bérbeadása tárgyában verseny-tárgyalás folyó évi szeptember hó 27-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni Kalocsán az érsek uradalmi Igazgatóságánál. — 10% bánatpenzzel ellátott ajánlatok nevezett nap d. e. 10 óráig az érsek uradalmi főpénztárnál benyújthatók.

Érdeklődők az eladásra kerülő vágások részletes kimutatásáért és árvesztési feltételekért alulirotnál Erdőhivatalhoz forduljanak.

Érsek uradalmi Erdőhivatal
Kalocsa.

Kiadó

a Haynald-utca 29. számú házban egy 3 szobás utcai és egy 2 szobás udvari lakás.

Kazal József Baja

Vörösmarty Mihály-útca 6.
.... TELEFON 45. ....

Papir-és írószere-
-kereskedés. :-
Könyvnyomda:-
Könyvnyomdai
munkák készi-
tése a legizlése-
sebb kivitelben.
Ügyvédi és köz-
ségi nyomtat-
..ványraktár..

A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.

ÉRTESÍTEM

a zongorák iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, hogy
HAAS MIKSA UR

ZONGORA-

≡ pianino- és cimbalom-raktára ≡

tulajdonomba ment át s az igen előnyös vételnél fogva e hangszereket oly olcsó áron bocsájtom áruba, mint aminőért zongorát, pianinot nem árusítottak még soha.

E hangszereket esetleg bérbe is kiadom.

Kérem az érdeklődők szives támogatását s vagyok tisztelettel

ifj. Wagner Antal.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Őszi vetéshez

üszök és varju kártevésai ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos a 8 év óta kitűnően bevált

CORBIN

magcsávázósrze alkalmazásával. A közelgő őszi vetéseknél nélkülözhetetlen annyival is inkább, mert rézgalic nem kapható. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csírázását! **Egyszerű alkalmazás! Olcsóbb mint a kékkő.** Nagyszerűen bevált buza, rozs, főlgyamak, répamag, kender, konyhavetemény, kukorica stb. csávázásánál. Próbálja meg saját érdekében!

Bizonyítványmásolatokat, használati utasítást és árajánlatot azonnal küld:
Dr. KELETI és MURANYI vegyészeti gyára, UJPEST,
valamint a főelárusító **Drescher Gyula, Baja.**

Kiadó lakás.

Gróf Széchényi-utca 14. számú ház (Lutheránus templom mellett) 2 utcai, 4 udvari szoba, üvegezett folyosó és mellékhelyiséggel

1915. november hó 1-ére kiadó.

Értekezhetni **Odabassits Gyula** városi közgyám, házigondnoknál, városi székház, földszint 24.

Azonnal kiadó

a **Bajai Takarékpénztár** főtéri bérházában egy emeleti öt szobas sarok lakás, **egy kisebb lakás** és egy a főtérre néző **bolthelyiség** is.

19417. kig. sz. 1915.

Pályázati hirdetmény.

Baja th. város a városi kórháznál elhalálozás folytán üresedésbe jött és évi 2000 K. fizetés s 540 K. lakásbér javadalmazással járó közkórházi ellenőri állásra pályázatot hirdet.

Felhívja a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket nálam f. évi szeptember hó 30. napjáig nyujtsák be.

Baja, 1915. augusztus 19.

Erdélyi,
h. polgármester.

Irodai alkalmazást,

magán, vagy javítóvizsgára előkészítést elvállal érettségit tett fiatalember.

Cím a kiadóhivatalban.

Raksányi Dániel

szakképzett gépész azonnali

cséplést és gépjavitást

keres. Lrtokezni lehet Rakóczy

Ferenc-utca 49. szám. Baja.

Bethlen Gábor-utca 2. sz. házban egy

három szobás

utcai lakás november 1-re és

két szobás udvari lakás

azonnal kiadó. Esetleg

egy butorozott szoba

is azonnal kiadó.

Tanuló felvétetik

∴ a **Bárány-szállodában**. ∴

Kiváló jó házikoszt kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságnak, géptulajdonosoknak

kevés pénzert finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örökökvek, siksztával együtt szerelve a járat nagyság szerint darál óránként 100—800 kilót, finom lisztet készít óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézidaralók, svéd marok-

∴ rakó és kévekötő aratógépek. ∴

KELLNER és SCHANZER

Budapest Kálmán-utca 3.

Szőlőoltvány

Furmint, Hárslevelű, Ezerjő, (Osqrán), Kövidinka stb. valamint néhány csemegefaj. Az egy éves gyökeres oltvány drb. 10 fil., a 2 éves pedig 20 fil. Gyökeres Delawaré drb. 10 fil. Nagymennyiségű gyökeres Riparia Portalis is kapható, továbbá 2 éves Csabagyöngye és Szárszoros ezre 200 K. Hegyajai asztali és aszu-borok jutányos áron

Molnár Mihálynál

Abaujszántón.

... Eladó vagy bérbeadó ...

≡ 4 hold kertész- ≡
≡ föld házzal ≡
≡ együtt. Bővebb ≡
≡ értesítést ad: ≡

Szetele János, Korsós-utca 4.

Jókai Mór-u. 5. számú ház

... eladó ...

Tudakozódni lehet Balku Gyulánál Z o m b o r, Bercsényi-utca 18. szám alatt.

